

Herdertjestocht

Programma: Herdertjestocht

Auteur: Dorien Keus

Meelezer: Dirk-Jan Bierenbroodspot

Eindredactie: Dirk-Jan Bierenbroodspot

Doelstelling: een kinderkerstfeest waar alle kinderen (4-12 jaar) actief mee bezig zijn.

Nodig:

- Glazen potjes (van pindakaas, appelmoes, etc.)
- Waxinelichtjes
- Voor elk kind een tasje, met daarin:
 - o boekje (in de downloads)
 - o pen
 - o steentjes
 - o iets te eten
- Een kompas voor elke groep
- Bouwlampen
- Kleding voor de spelers
- Twee vuurkorven
- Tafel met bureaustoel
- Papieren, eventueel een laptop
- Telefoon
- Bord 'Gemeentehuis'
- Tent
- Bord 'VOL'
- Goudkistjes, wierook
- Grote ster (liefst verlicht)
- Zaklamp
- Levende kerststal*
- Bekertjes
- Chocolademelk
- Kerstkransjes

Duur: 1 uur

*Wat betreft de levende kerststal kun je het zo gek maken als je zelf wilt.

Minimaal: zitje voor twee, waar Jozef en Maria kunnen zitten met het kind op schoot, wat stro op de grond. Maar misschien is er een kant en klare kerststal in de kerk en kun je schapen, os en ezel hieruitgebruiken.

Vorbereiding:

Route

De tocht bestaat uit een startpunt, 4 stopplaatsen en een eindpunt. Bedenk van tevoren goed waar jedia in je eigen gemeente neerzet. Denk aan plekken die de omgeving uit het verhaal qua sfeer en entourage benaderen. Gebruik bijvoorbeeld een grasveld voor de eerste stopplek, waar de herders van de engel horen over de geboorte van Jezus.

Maak de route niet te lang, dan blijft het voor de kleintjes ook leuk.

Als er een kinderboerderij in de buurt is: kijk of je de route daar kunt uitzetten. Echte schapen doen het erg goed in het verhaal.

Ouders blijven tijdens de tocht niet stilzitten, ze lopen gezellig met hun kinderen mee.

Stopplaatsen

Bij elke stopplaats staat aangegeven hoe de plek wordt ingericht. In principe zijn deze stopplaatsen in de buitenlucht. Je kunt voor elke stopplaats een mooi decor schilderen. Zorg dan voor een doek dat je ophangt tussen twee (korfbal)palen, of – nog mooier – maak houten wanden waarop je het decor schildert.

Sfeer

De route wordt mooi verlicht als je glazen potjes met waxinelichtjes langs de kant zet. Daarvoor moet heel wat pindakaas en appelmoes gegeten worden! Betrek de hele gemeente bij de herdertjestocht door al weken van tevoren te vragen om lege glazen potjes. Zorg voor goede verlichting op de vier stopplaatsen. Hier kun je voor zorgen door bouwlampen op te stellen.

Rollen en medewerkers

Vraag voor de rollen volwassenen of tieners. Het is belangrijk dat de spelers hun tekst uit hun hoofd kennen, daar wordt het spel veel levendiger van. Oefen van tevoren met elkaar de tekst en loop ook het rondje van tevoren. Dan weet je precies hoeveel tijd je kwijt bent. Zorg voor mooie kleding voor de spelers, dan lijkt het allemaal een stuk echter!

Liedjes

De liedjes in deze herdertjestocht zijn vrij bekend. Als dat niet zo is, oefen ze dan met de kinderen in de adventstijd. Tijdens de herdertjestocht kunnen ze a capella gezongen worden. Een andere optie is dat er mensen op gitaar begeleiden. Groter kan natuurlijk ook! Misschien is er bij jou in de buurt een fanfare of muziekkorps. Vraag de leden ervan mee te werken en op de verschillende stopplaatsen en in de kerk de muziek te verzorgen. Een derde mogelijkheid is het koor of de cantorij vragen om te zingen, dan kan zich letterlijk een engelenkoor bij de engel voegen.

Promotie

Allereerst wil je natuurlijk dat er veel kinderen meedoen met de herdertjestocht. Daarvoor kun je de uitnodiging gebruiken (in de downloads). Stuur ook uitnodigingen naar basisscholen in de buurt. Grote kans dat ze het opnemen in hun nieuwsbrief.

Schrijf uitgebreid in het kerkblad over de herdertjestocht. Betrek zo veel mogelijk gemeenteleden bij de organisatie. Dat scheelt werk en zorgt voor publiek op de avond zelf.

Stel een goed persbericht op en stuur dat naar alle lokale media. In de download zit een uitgebreid communicatieplan.

Rollen voor tieners of volwassenen:

Een moeder

Simon (herder)

Engel (of een engelenkoor)

Ambtenaar

Herbergier

Drie koningen

Jozef en Maria, het liefst jonge ouders met hun kind.

NB: Als je met meerdere groepen werkt, dan heb je meerdere mensen nodig voor de rol van Simon.

Start: In de kerk

Kinderen krijgen een tasje voor onderweg.

In het tasje zitten:

- boekje (in de downloads)
- pen
- steentjes, om de schapen te waarschuwen die te ver afdwalen
- iets te eten

Geef aan elke groep een kompas mee.

Moeder:

“Hier is je eten voor vanavond. Vandaag gaan jullie mee met Simon. Hij is herder en past op de schapen. Jullie moeten gauw naar de schapen toe, ze kunnen niet te lang alleen in het veld blijven. Er zijn rovers, die de schapen stelen. En wolven, die ze opeten. Ga gauw, voor het te laat is. Alles wat je nodig hebt, zit in de tas. Pas goed op jezelf. Volg Simon maar naar de schapen.”

Simon: “Kom, we gaan!”

De kinderen gaan met Simon op pad langs de lichtjes en komen in het open veld.

Stop 1: Op het veld, bij de schapen

Inrichting: grasveld, vuurkorf.

Simon: “Zo, we zijn er. Dit is een mooie plek voor de schapen, er is voldoende vers gras.

Ik heb vast een vuur gemaakt, zodat het voor ons ook een beetje warm is. Kom er maar omheen staan.

Het is al donker, we kunnen niet zien of er iets met de schapen gebeurt. Daarom zullen we goed moeten luisteren of we wilde dieren horen.

Als je iets hoort, of als één van de schapen te ver weg is, pak je een steentje uit je tas en mag je het gooien. Maar niet naar elkaar!!”

Vanuit het donker komt een engel aanlopen, met een lantaarn.

Simon schrikt: “Wat komt daar nu aan?”

Vraagt aan kinderen: “Zien jullie wat het is?”

[Laat ruimte aan de kinderen om antwoord te geven.]

Engel: “Wees niet bang! Je hoeft geen steentjes naar me te gooien. Ik heb goed nieuws voor jullie en voor alle mensen op aarde. Vandaag is in Bethlehem een heel bijzonder kind geboren. Zijn naam is Jezus, hij zal jullie redden. Ga op zoek naar het kind, het ligt in een voederbak en heeft doeken om zich heen.”

Samen zingen: Gloria

Eventueel het eerste couplet door de engel.

Simon: “Nou, nou, nou... Zoiets is me nog nooit overkomen! Net nu jullie bij me te gast zijn, krijg je zo'n engel op bezoek... Wat denken jullie, gaan we op pad?”

[Wacht op antwoord van de kinderen.]

Simon: “Oké dan, we gaan op weg. Ik snap er nog helemaal niks van, maar we zullen zien wat er gaat gebeuren. Kom op!”

Stop 2: Gemeentehuis van Bethlehem

Inrichting: ergens binnen (bij een gemeentelid?), tafel met bureaustoel, papieren, eventueel een laptop, telefoon. Op de deur hangt een bord met 'Gemeentehuis'.
Eventueel buiten, met dezelfde attributen in een tent.

Simon: "Ik zou echt niet weten waar we die stal kunnen vinden. Kom, we vragen het in het gemeentehuis. Daar worden alle pasgeboren kinderen aangegeven, toch? Wie weet kunnen zij ons verder helpen."

*Iedereen gaat naar binnen.
De ambtenaar zit aan zijn bureau, slaapt.*

Simon: "Ahum."

Ambtenaar kijkt niet op of om.

Simon: "Meneer!"

Ambtenaar kijkt niet op of om.

Simon: "Meneer de ambtenaar!"

Ambtenaar kijkt niet op of om.

Simon, tegen de kinderen: "Deze mijnheer heeft het wel heel druk. Misschien moeten we samen roepen, zodat hij ons hoort. Ik tel zo meteen af, bij 0 roepen we allemaal heel hard 'Hallo, meneer de ambtenaar!'"

Allen: "HALLO, MENEER DE AMBTENAAR!"

Ambtenaar schrikt op: "Huh, wat?"

Simon: "Sorry dat we u storen, we zijn op zoek naar een pasgeboren baby."

Ambtenaar: "Dan zijn jullie hier op het goede adres."

[*Simon werpt een veelbetekenende blik naar de kinderen. De ambtenaar neust in zijn/haar laptop of papieren.*] Vraagt aan één van de kinderen: "Hoe heet de baby?"

[*antwoord: Jezus*]

Ambtenaar: "Jezus hoe? Wat is z'n achternaam?"

Simon, aan de kinderen: "Wat is z'n achternaam?"

[*Voert een praatje met de kinderen wat de achternaam kan zijn.*] Conclusie: "We weten het niet."

Ambtenaar: "Tja, dan kan ik jullie niet verder helpen."

Samen zingen: Waar zou de stad van de vrede zijn?

Ambtenaar: "Kijk eens in jullie boekje, misschien staat daar iets wat je de goede kant op wijst."

Opdracht: Doolhof maken

Simon: "Nou, daar zijn we niet veel wijzer van geworden. Laten we dan maar weer op pad gaan."

Stop 3: Herberg

Inrichting: Tent op het grasveld, vuurkorf ervoor. Aan de tent hangt een bordje met 'VOL'.

Zodra de kinderen aankomen, roept de herbergier: "Nee, we hebben geen plek meer, we zitten vol!" Hij sluit de tent.

Simon: "Wat nu? We moesten toch echt langs de herberg."

Herbergier: "Zeg, kunnen jullie een beetje koffieschenken? En koken? Ik kan wel wat hulp gebruiken vannacht. Wat een gekkenhuis... Het heeft allemaal te maken met die Romeinse keizer. Die wil precies weten wie er in zijn rijk wonen. En dus moet iedereen geteld worden. Hoe groot is deze groep, zullen we dat eens tellen?"

Er wordt geteld.

"Zie je? Dit duurt al best lang. Moet je nagaan hoelang het duurt om alle mensen in een land te tellen. Nou goed. Iedereen moet dus voor die telling naar de plaats waar de vader van zijn vader van zijn vader vandaan komt. In Bethlehem zijn dus een hoop gasten. En die logeren... bij mij. Lekker voor de inkomsten, maar wat een drukte!

Al om 10 uur vanmorgen zat de hele herberg vol. Nou ja, om 11 uur heb ik nog wat mensen beloofd dat ze in de stal mogen slapen. Maar toen kon er echt helemaal niemand meer bij. Zelf in de hal op de grond slapen mensen.

En ja, toen moest ik mensen gaan wegsturen. Dat is niet leuk, maar moet ik ze dan soms in m'n eigen bed leggen? Dat kan toch ook niet? Eén keer heb ik wel bijna m'n eigen bed afgestaan. Toen kwamen er een man en een vrouw langs. Ze vroegen of ze konden blijven slapen. Eerst wilde ik de deur weer dichtsmijten. Ik had het helemaal gehad. Maar toen ik beter keek, zag ik dat de vrouw zwanger was! En niet zo'n beetje ook! De baby kon elk moment geboren worden. Ze keken allebei niet zo blij en de man smeekte om zijn vrouw en hem in de herberg te laten overnachten...

Ik twijfelde, want ik wist dat ze in andere herbergen in de stad ook geen plek zouden vinden. Alles zat vol. Zou ik ze dan toch... in mijn bed... ??? Maar stel dat die baby echt deze nacht geboren wordt. Dat kan ik er echt niet meer bij hebben."

Stilte

"Daarom heb ik 'Nee' gezegd. 'Sorry, ik heb echt geen plek meer in mijn herberg.' En toen liepen ze door. Dus als jullie een baby zoeken, misschien is het wel hun kind. Maar het is dus niet hier geboren. Ik weet niet waar je verder moet zoeken.

Nou ja, ik moet ook weer verder ook. Succes."

Herbergier gaat terug de tent in een begint daar te rommelen.

Zingen: De herdertjes lagen bij nachte

Opdracht: Rebus maken

Simon: "Het westen... [vraagt aan de kinderen:] Wie heeft het kompas? Waar is het westen?"

Iedereen loopt richting het westen.

Stop 4: Onderweg, de koningen

Verderop staat iemand met een ster verborgen. De ster kan van papier zijn, dan kun je er met een (zak)lamp op te schijnen. Nog mooier is een verlichte ster.

Er komen drie koningen aan.

Koning 1: "Kijk nou! Een hele groep herders."

Koning 2: "Inderdaad, je hebt gelijk. Maar... waar zijn de schapen?"

Koning 3: "Wat een raar land is dit toch. Ik zei nog zo dat we niet die ster achterna moesten. Kijk waar we nu weer beland zijn. Herders zonder schapen. Hoe verzin je het?"

Ondertussen zijn koning 1 en koning 2 naar de kinderen toegelopen.

Koning 1: "Zeg, wat doen jullie hier eigenlijk? Al die herders, in het midden van de nacht?"

Antwoord van de kinderen.

Samen zingen: Koning, naaste

Simon: "Dat is nou toevallig, dat we jullie tegenkomen! Allemaal zijn we op zoek naar het kindje Jezus. Samen moet het ons toch lukken om hem te vinden."

Koning: "Wij hebben een aanwijzing. We zagen een ster, hoog boven aan de hemel staan. Als we de ster volgen, moeten we ook bij het kind komen."

Tegen de kinderen: "Zien jullie de ster?"

Ster komt tevoorschijn/lamp gaat aan...

Simon: "Kom op, laten we de ster volgen!"

Stop 5: Kerststal (in de kerk)

Inrichting: Kerststal, anders 'zitje' met Maria, Jozef en voederbak met Jezus, die in doeken is gewikkeld. Stro op de grond.

Simon: "KIJK!! Daar is het kindje."

Iedereen loopt naar de stal en gaat bij Maria, Jozef en Jezus zitten.

Maria: "Wauw, wat veel herders! En ik zie ook een paar koningen ertussen... Komen jullie allemaal naar ons kind kijken? Wat bijzonder. Het is ook een heel bijzonder kind. Weten jullie al hoe hij heet?"

Antwoord: Jezus.

Maria: "En Jezus betekent redder. Mooie naam, hè? Jezus brengt namelijk vrede in de wereld. Met Kerstmis vieren we Zijn geboorte en denken eraan dat er ooit een tijd van vrede zal komen. Zullen we daarover zingen?"

Samen zingen: Er is een kindeke geboren op aard

Eventueel afwisselen: solo, allen of in twee groepen indelen.

*Daarna is er voor iedereen warme chocolademelk en een kerstkransje.
Kinderen krijgen een kleurplaat met gedichtje mee.*